

KPSS

GENEL YETENEK - GENEL KÜLTÜR

DENEME-1

CEVAP ANAHTARI VE AYRINTILI ÇÖZÜMLER

Toplam Soru	120
Süre	130 dakika
Puanlama	4 yanlış 1 doğruyu götürür
Bölümler	Genel Yetenek 60 + Genel Kültür 60

Özgün soru seti - ÖSYM tarzı ölçme yaklaşımı - Kaynak temelli konu kapsamı
ÖSYM ile kurumsal bir bağlantısı yoktur. Resmî sınav soruları kopyalanmamıştır.

Her sorunun doğru seçeneği ve gerekçesi aşağıda verilmiştir.

TÜRKÇE ÇÖZÜMLERİ (1-30)

1. “Bir araştırmacının iyi bir soruya ulaşması, çoğu zaman acele cevaplar üretmesinden değil, veriyi uzun süre dinlemesinden geçer.”

Bu cümlede “veriyi dinlemek” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araştırma sonuçlarını sözlü olarak sunmak
- B) Verilerin gösterdiği örüntüleri önyargısız biçimde incelemek
- C) Yalnızca sayısal verilerden yararlanmak
- D) Daha önceki çalışmaları bütünüyle reddetmek
- E) Veri toplama süresini olabildiğince uzatmak

Doğru cevap: B

“Dinlemek” sözcüğü burada gerçek anlamında kullanılmamıştır. Araştırmacının veriye kendi beklentisini dayatmadan, verinin ortaya koyduğu ilişki ve örüntüleri dikkatle incelemesi kastedilmektedir.

2. “Yazar, ilk kitabında dilin sınırlarını yoklamış; sonraki eserinde ise anlatımını gereksiz süslerden arındırarak daha duru bir çizgiye çekmiştir.”

Bu cümledeki “daha duru bir çizgiye çekmek” sözü aşağıdakilerden hangisiyle karşılanabilir?

- A) Anlatımı yalınlaştırmak
- B) Konuyu değiştirmek
- C) Sözcük sayısını artırmak
- D) Üslubu ağırlaştırmak
- E) Okur kitlesini daraltmak

Doğru cevap: A

“Duru” sözcüğü anlatımda gereksiz öğelerden arınmış, açık ve yalın olmayı belirtir. Bu nedenle sözün karşılığı “anlatımı yalınlaştırmak”tır.

3. “Bir kenti tanımak, yalnızca sokaklarında yürümek değil; o sokakların hangi anıları taşıdığını da sezmeğdir.”

Bu cümlede asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kent yaşamı, geçmişe göre daha karmaşık hâle gelmiştir.
- B) Bir mekânı kavramak için onun geçmişiyle de bağ kurmak gerekir.
- C) Bir şehri tanımanın en iyi yolu uzun yürüyüşler yapmaktır.
- D) Kentlerin belleği yalnızca tarihî yapılarla saklıdır.
- E) Şehirler, insanların anılarından bağımsız olarak değişir.

Doğru cevap: B

Cümle, kenti tanımayı fiziksel olarak dolaşmakla sınırlamamakta; kentin geçmişini ve taşıdığı hatıraları da anlamayı gerekli görmektedir.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir eylemin gerekçesi belirtilmemiştir?

- A) Yağmur şiddetlendiği için gezi ertelendi.
- B) Uykusuz kaldığından toplantıda zorlandı.
- C) Notlarını düzenlemek üzere kütüphaneye geçti.
- D) Yol kapalı olduğu için köye ulaşamadık.
- E) Malzeme eksik olduğundan çalışma yarım kaldı.

Doğru cevap: C

“Notlarını düzenlemek üzere” ifadesi amaç bildirir. Diğer cümlelerde “için, -diğinden” yapıları eylemin nedenini göstermektedir.

5. “Eleştiri, eserin karşısında hüküm dağıtmak değil, eserin nasıl işlediğini görünür kılmaktır.”

Bu cümleden aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Eleştirmen, eserin yazarından daha yaratıcı olmalıdır.
- B) Bir eserin değeri yalnızca okur sayısıyla belirlenir.
- C) Eleştiri yazıları kesin hükümler içermelidir.
- D) Eleştiri, yargılamadan önce eserin yapısını çözümlemelidir.
- E) Her eser aynı ölçütlerle değerlendirilmelidir.

Doğru cevap: D

Cümlede eleştirinin görevi “hüküm dağıtmak” olarak değil, eserin işleyişini açıklamak ve çözümlemek olarak tanımlanmaktadır.

Not almak, duyulan ya da okunan her şeyi kâğıda geçirmek değildir. Etkili not, bilgiyi seçmeyi, onu yeniden düzenlemeyi ve başka bilgilerle ilişkilendirmeyi gerektirir. Bu yüzden not tutan kişi yalnızca kaydetmez; aynı zamanda düşünür. Kendi cümleleriyle kurduğu kısa bir not, sayfalarca kopyadan daha öğretici olabilir.

6. Aşağıdaki parçanın ana düşüncesi hangisidir?

- A) Etkili not tutma, bilgiyi seçip yeniden yapılandırmaya dayanan etkin bir düşünme sürecidir.
- B) Uzun notlar her zaman kısa notlardan daha yararlıdır.
- C) Not tutmak yalnızca unutmayı önlemek için gereklidir.
- D) Bilgiyi aynen kopyalamak öğrenmeyi hızlandırır.
- E) Notların öğretici olması kullanılan kâğıdın düzenine bağlıdır.

Doğru cevap: A

Parça, not almayı pasif bir kopyalama işi olarak değil; seçme, ilişkilendirme ve yeniden ifade etme yoluyla gerçekleşen aktif bir düşünme süreci olarak ele almaktadır.

Eski kent haritaları yalnızca sokakların ve yapıların yerini göstermez. Bir meydanın zamanla nasıl daraldığını, bir derenin hangi tarihte yer altına alındığını ya da pazar alanlarının hangi yönlerde kaydığını da izlememizi sağlar. Böylece haritalar, kentin fiziksel değişiminin yanında toplumsal yaşamındaki dönüşümün de sessiz tanıkları hâline gelir.

7. Bu parçanın yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni haritalama tekniklerinin eski yöntemlerden üstün olduğunu kanıtlamak
- B) Kent planlamasında yalnızca tarihî yapıların korunmasını savunmak
- C) Şehirlerdeki bütün değişimlerin olumsuz sonuçlandığını göstermek
- D) Eski kent haritalarının şehir tarihini anlamadaki çok yönlü değerini açıklamak
- E) Harita çiziminin teknik aşamalarını öğretmek

Doğru cevap: D

Parça, eski haritaların hem fiziksel hem toplumsal dönüşümü izlemeye yarayan tarihsel belgeler olduğunu açıklamaktadır.

Müzikte sessizlik, sesin bittiği boşluk değildir. Besteci kimi zaman bir duraklamayla dinleyicide beklenti oluşturur, kimi zaman da önceki ezginin etkisini güçlendirir. Bu nedenle iyi icracı, notalar kadar susuşların süresine ve yerine de dikkat eder.

8. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Sessizlik yalnızca icracının dinlenmesi için kullanılır.
- B) Bir müzik eserinin etkisi sadece ses yüksekliğine bağlıdır.
- C) Besteciler duraklamalara notalardan daha çok önem verir.
- D) Dinleyiciler, sessizlik içeren eserleri anlamakta zorlanır.
- E) Müzikte duraklamalar, eserin anlam ve etkisini oluşturan öğelerden biridir.

Doğru cevap: E

Parça, sessizliğin beklenti oluşturduğunu ve ezginin etkisini artırdığını belirterek duraklamaların eserin yapısal bir parçası olduğunu vurgular.

Tohum bankalarında farklı bitki türlerine ait tohumlar düşük sıcaklık ve nem koşullarında uzun süre saklanır. Böylece hastalık, iklim değişikliği ya da doğal afetler nedeniyle bir türün tarımdan silinmesi durumunda yeniden üretim için genetik kaynak korunmuş olur. Bu merkezler, yalnız bugünün tarımına değil geleceğin gıda güvenliğine de hizmet eder.

9. Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarımda Makineleşmenin Sonuçları
- B) Bitki Hastalıklarıyla Mücadele
- C) Doğal Afetlerin Ekonomik Etkileri
- D) Geleneksel Tarımın Gerileyişi
- E) Geleceğin Güvencesi: Tohum Bankaları

Doğru cevap: E

Parçanın odağı, tohum bankalarının bitki çeşitliliğini ve gelecekteki gıda güvenliğini korumasıdır. En kapsayıcı başlık bu işlevi birlikte yansıtır.

10. Aşağıdaki cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama nasıl olur?

- I. Bu nedenle dijital arşivlerde yalnızca dosyaları saklamak yeterli değildir.
- II. Dosya biçimleri ve yazılımlar zamanla kullanımdan kalkabilir.
- III. Dijital verilerin kalıcı olduğu düşünülse de teknoloji hızla değişir.
- IV. Arşivlerin belirli aralıklarla yeni sistemlere aktarılması gerekir.
- V. Aksi hâlde içerik fiziksel olarak mevcut olsa bile erişilemez olabilir.

- A) III - II - I - IV - V
- B) II - III - IV - I - V
- C) III - I - II - V - IV
- D) I - III - II - IV - V
- E) II - I - V - III - IV

Doğru cevap: A

III genel yargıyla giriş yapar. II bu yargının nedenini açıklar. I “bu nedenle” sözüyle sonucu bağlar; IV yapılması gerekeni, V ise yapılmadığında doğacak sonucu bildirir.

11. “Bu sayede okur, anlatılanı yalnızca öğrenmez; zihninde yeniden kurar.” cümlesi aşağıdaki parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine getirilmelidir?

(I) İyi bir betimleme, nesnenin bütün ayrıntılarını sıralamak değildir. (II) Seçilen birkaç belirgin ayrıntı, okurun hayal gücünü harekete geçirir. (III) Yazar, geri kalan boşluğu okurun tamamlamasına izin verir. (IV) Bu yöntem anlatımı hem yoğun hem etkili kılar. (V) Betimlemenin gücü, fazlalıkta değil isabetli seçimde yatar.

- A) IV. yer
- B) I. yer
- C) II. yer
- D) III. yer
- E) V. yer

Doğru cevap: A

Verilen cümledeki “bu sayede” ifadesi, okurun boşluğu tamamlamasına izin verilmesiyle ilişkilidir. Bu nedenle III. cümleden sonra, mevcut IV. cümleden önce gelmelidir.

Kent ağaçları yalnızca gölge sağlamaz. Yaprakları havadaki bazı parçacıkları tutar, terleme yoluyla çevre sıcaklığını düşürür ve kuşlar için yaşam alanı oluşturur. Ağaçlı sokaklarda yürüyen insanların stres düzeylerinin daha düşük olduğuna ilişkin çalışmalar da vardır. Bununla birlikte her tür, her kent için uygun değildir; kök yapısı, su ihtiyacı ve iklime dayanıklılık birlikte değerlendirilmelidir.

12. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kentlerdeki hava kirliliğinin tek çözümü ağalandırmadır.
- B) Bütün ağaç türleri aynı bakım koşullarına ihtiyaç duyar.
- C) Kent ağaçları çok yönlü yarar sağlar; ancak tür seçimi yerel koşullara göre yapılmalıdır.
- D) Ağaçlı sokaklarda yalnızca kuş çeşitliliği artar.
- E) Kent planlamasında insan sağlığı dikkate alınmamalıdır.

Doğru cevap: C

Parça hem ağaçların çevresel ve psikolojik yararlarını sıralamakta hem de uygun tür seçiminin gerekliliğini vurgulamaktadır.

13. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kent ağaçları bazı hava parçacıklarını tutabilir.
- B) Ağaçlandırma, kentsel sıcaklığın düşmesine katkı sağlayabilir.
- C) Ağaç seçerken iklim koşulları göz önünde bulundurulmalıdır.
- D) Ağaç sayısı arttıkça bakım gereksinimi bütünüyle ortadan kalkar.
- E) Ağaçlı çevrelerin insan psikolojisi üzerinde olumlu etkileri olabilir.

Doğru cevap: D

Parçada bakım ihtiyacının ortadan kalktığına dair hiçbir bilgi yoktur. Tam tersine tür seçimi, kök yapısı ve su ihtiyacının değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Biyomimikri, doğadaki yapı ve süreçlerden esinlenerek insan sorunlarına çözüm üretme yaklaşımıdır. Hızlı trenlerin burun tasarımı yalıcakını kuşunun gagasından, kendini temizleyen yüzeylerde lotus yaprağının dokusundan yararlanılması bu yaklaşıma örnektir.

14. Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma ve tanık gösterme
- B) Sayısal verilerden yararlanma ve benzetme
- C) Tartışma ve kişileştirme
- D) Tanımlama ve örneklendirme
- E) Öyküleme ve betimleme

Doğru cevap: D

İlk cümlede biyomimikrinin ne olduğu tanımlanmış; sonraki cümlede hızlı tren ve lotus yaprağı örnekleri verilmiştir.

İstasyona vardığımda saat gece yarısını geçmişti. Perondaki tek lambanın altında yaşlı bir adam, küçük valizinin üzerine oturmuş raylara bakıyordu. Tren düdüğü uzaktan duyulunca yavaşça ayağa kalktı, ceketinin düğmelerini ilikledi ve bana gülümsedi.

15. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
- B) Tartışma
- C) Tanımlama
- D) Kanıtlama
- E) Öyküleme

Doğru cevap: E

Parçada zaman akışı içinde bir kişinin eylemleri anlatılmakta ve olay hareket hâlinde verilmektedir. Bu nedenle öyküleyici anlatım ağır basar.

16. Aşağıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam akışını bozmaktadır?

(I) Gönüllülerin kuş gözlemlerini kaydettiği dijital platformlar, bilim insanlarına geniş veri sağlar. (II) Bu veriler, göç yolları ve tür dağılımındaki değişimleri izlemeye yardımcı olur. (III) Katılımcıların aynı ölçütleri kullanması veri kalitesini artırır. (IV) Teleskobun icadı, gök biliminin gelişiminde önemli bir dönüm noktasıdır. (V) Böylece toplum, bilimsel araştırmaya doğrudan katkıda bulunabilir.

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Doğru cevap: D

Parçanın konusu gönüllü kuş gözlemleri ve yurttaş bilimine katkıdır. Teleskobun icadını anlatan IV. cümle bu konu bütünlüğünün dışındadır.

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Toplantı 3 Ekim 2026'da Ankara'da yapılacak.
- B) Ege Denizi'nin kuzeyinde rüzgâr etkisini artırdı.
- C) Türk Dil Kurumunun çevrim içi sözlüğüne baktım.
- D) Akşamüstü yola çıkmayı planlıyoruz.
- E) Bu konuda hiç bir açıklama yapılmadı.

Doğru cevap: E

"Hiçbir" belgisiz sıfatı bitişik yazılır. Doğru biçim "Bu konuda hiçbir açıklama yapılmadı." olmalıdır.

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretleri doğru kullanılmıştır?

- A) Bilim insanı; verileri, örnekleri ve sonuçları karşılaştırdı.
- B) "Bu dosyayı yarın gönderirim". dedi.
- C) Ankara'ya, 12 Mayıs'ta gideceğiz.
- D) Çantasında üç şey vardı: defter, kalem ve cetvel.
- E) Eyvah, anahtarı içeride unuttum?

Doğru cevap: D

Açıklama veya örnek verilecek ifadeden sonra iki nokta kullanılır. Diğer seçeneklerde noktalı virgül, tırnak-son nokta, gereksiz virgül ve soru işareti yanlış kullanılmıştır.

19. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?

- A) sessizce
- B) ağacı
- C) küçücük
- D) burnunu
- E) hissi

Doğru cevap: B

"Ağaç" sözcüğü ünlüyle başlayan "-ı" ekini alınca sondaki "ç" ünsüzü "c"ye dönüşür: ağaç + ı → ağacı. Bu olay ünsüz yumuşamasıdır.

20. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi yapım eki almamıştır?

- A) sessizlik
- B) yolculuk
- C) kitapçı
- D) gözlük
- E) bahçede

Doğru cevap: E

"Bahçe-de" sözcüğündeki "-de" bulunma hâli ekidir, çekim ekidir. Sessizlik, yolculuk, kitapçı ve gözlük sözcüklerinde yapım eki vardır.

21. "Bu eski evde, bize çocukluğumuzu hatırlatan pek çok ayrıntı vardı." cümlesindeki "bu" sözcüğünün türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşaret sıfatı
- B) İşaret zamiri
- C) Kişi zamiri
- D) Durum zarfı
- E) Belgisiz sıfat

Doğru cevap: A

"Bu" sözcüğü "ev" adını işaret yoluyla belirttiği için işaret sıfatıdır. Tek başına kullanılsaydı işaret zamiri olabilirdi.

22. “Yol boyunca gördüklerini not ederek akşam hazırlayacağı rapora malzeme topladı.” cümlesinde kaç fiilimsi vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

Doğru cevap: C

“Gördüklerini” adlaşmış sıfat-fiil, “not ederek” zarf-fiil, “hazırlayacağı” sıfat-fiildir. “Topladı” çekimli fiildir. Toplam üç fiilimsi vardır.

23. “Genç araştırmacı, eski mektupları dün arşivin sessiz salonunda dikkatle inceledi.” cümlesinin belirtili nesnesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) genç araştırmacı
- B) eski mektupları
- C) dün
- D) arşivin sessiz salonunda
- E) dikkatle

Doğru cevap: B

Yükleme “neyi inceledi?” sorusu sorulduğunda “eski mektupları” cevabı alınır. Belirtme hâli eki aldığı için belirtili nesnedir.

24. “Yağmur dindi, sokaklar yeniden kalabalıklaştı.” cümlesi yapısına göre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıralı cümle
- B) Basit cümle
- C) Bağlı cümle
- D) Birleşik cümle
- E) Eksiltili cümle

Doğru cevap: A

İki bağımsız yargı virgülle birbirine bağlanmıştır. Bu yapı sıralı cümledir.

25. “Kurul, raporu uzmanlara yeniden inceletti.” cümlesindeki yüklemın çatı özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edilgen ve geçişsiz
- B) Ettirgen ve geçişli
- C) Dönüşlü ve geçişli
- D) İşteş ve geçişsiz
- E) Etken ve geçişsiz

Doğru cevap: B

“İncele-” fiiline “-t” ettirgenlik eki gelmiştir; işi başkasına yaptıрма anlamı vardır. “Neyi inceletti?” sorusuna “raporu” cevabı verildiği için fiil geçişlidir.

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu kararın uygulanıp uygulanmayacağını henüz bilmiyoruz.
 B) Toplantıya katılan herkes görüşlerini açıkça belirtti.
 C) Sorunu çözmek için karşılıklı birbirimizle konuşmalıyız.
 D) Dosyaları tarih sırasına göre düzenledik.
 E) Yeni yöntem hem zamandan hem de maliyetten tasarruf sağladı.

Doğru cevap: C

“Karşılıklı” sözcüğü ile “birbirimizle” sözü aynı anlamı yinelemektedir. Gereksiz sözcük kullanımından doğan anlatım bozukluğu vardır.

A, B, C, D, E ve F konuşmacıları pazartesi cumartesiye kadar altı farklı günde birer sunum yapacaktır.

- C konuşmasını perşembe günü yapacaktır.
- A, B'den önce sunum yapacaktır.
- F, D'nin hemen ertesi günü sunum yapacaktır.
- E, pazartesi ve cumartesi günlerinde sunum yapmayacaktır.
- B, E'den sonra sunum yapacaktır.

27. Pazartesi günü sunum yapabilecek konuşmacılar aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) A ve E
 B) B ve D
 C) D ve F
 D) E ve F
 E) A ve D

Doğru cevap: E

Koşulları sağlayan olası dizilişler A-D-F-C-E-B; A-E-B-C-D-F; D-F-A-C-E-B; D-F-E-C-A-B'dir. Pazartesi günü yalnız A veya D bulunabilir.

28. A konuşmasını cuma günü yaparsa pazartesi günü kim sunum yapar?

- A) A
 B) D
 C) B
 D) E
 E) F

Doğru cevap: B

A cuma olduğunda tek uygun sıra D-F-E-C-A-B olur. Buna göre pazartesi D sunum yapar.

29. B konuşmasını çarşamba günü yaparsa D hangi gün sunum yapar?

- A) Pazartesi
 B) Salı
 C) Cuma
 D) Perşembe
 E) Cumartesi

Doğru cevap: C

B çarşamba olduğunda E ondan önce olmalı ve pazartesi olamayacağı için salı olur. A pazartesi, C perşembe sabittir. D-F ikilisi cuma-cumartesiye yerleşir; D cuma olur.

30. Aşağıdaki sunum sıralamalarından hangisi verilen koşullara uygundur?

- A) A - D - E - C - F - B
- B) D - A - F - C - E - B
- C) D - F - A - C - E - B
- D) A - E - D - C - B - F
- E) E - A - B - C - D - F

Doğru cevap: C

D-F-A-C-E-B sıralamasında C perşembedir, A B'den öncedir, F D'nin hemen sonrasındadır, E uç günlerde değildir ve B E'den sonradır. Diğer dizilişlerin en az biri bu koşulları bozar.

MATEMATİK ÇÖZÜMLERİ (31-60)

31. $72 \div (3 \times 4) + (5^2 - 19)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 8
- B) 10
- C) 14
- D) 12
- E) 18

Doğru cevap: D

$72 \div 12 = 6$ ve $5^2 - 19 = 25 - 19 = 6$ 'dır. Toplam $6 + 6 = 12$ olur.

32. x ve y birer tam sayı olmak üzere $3x + 2y$ tek sayıdır. Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) x çift sayıdır.
- B) y tek sayıdır.
- C) x tek sayıdır.
- D) y çift sayıdır.
- E) $x + y$ çift sayıdır.

Doğru cevap: C

$2y$ her zaman çifttir. $3x$ 'in tek olması için x 'in tek olması gerekir. Çift bir sayı ile tek bir sayının toplamı tektir.

33. A ve B sıfırdan farklı rakamlardır. İki basamaklı AB sayısı ile BA sayısının toplamı 121, farkı 27'dir. Buna göre $A \times B$ kaçtır?

- A) 18
- B) 28
- C) 21
- D) 24
- E) 32

Doğru cevap: B

$AB + BA = 11(A+B)=121$ olduğundan $A+B=11$ 'dir. $AB-BA=9(A-B)=27$ olduğundan $A-B=3$ 'tür. Denklemler çözülürse $A=7$, $B=4$ ve çarpım 28 bulunur.

34. Dört basamaklı $4a72$ sayısı 9 ile tam bölünebildiğine göre a kaçtır?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 6
- E) 5

Doğru cevap: E

9'a bölünebilme için rakamlar toplamı 9'un katı olmalıdır. $4+a+7+2 = 13+a$ 'dır. 18 olması için $a=5$ gerekir.

35. İki pozitif tam sayının EBOB'u 6, EKOK'u 180'dir. Sayılardan biri 30 olduğuna göre diğeri kaçtır?

- A) 24
- B) 30
- C) 42
- D) 36
- E) 60

Doğru cevap: D

İki sayının çarpımı EBOB $\times$ EKOK'a eşittir. $30 \times n = 6 \times 180 = 1080$ olduğundan $n=36$ 'dır.

36. Aşağıdaki rasyonel sayılardan hangisi en büyüktür?

- A) $7/12$
- B) $5/8$
- C) $11/18$
- D) $17/25$
- E) $13/20$

Doğru cevap: D

Kesirlerin ondalık karşılıkları sırasıyla yaklaşık 0,583; 0,625; 0,611; 0,650 ve 0,680'dir. En büyük değer $17/25$ 'tir.

37. $2^{x+1} = 8^{x-1}$ olduğuna göre x kaçtır?

- A) 1
- B) 3
- C) 4
- D) 5
- E) 2

Doğru cevap: E

$8 = 2^3$ olduğundan sağ taraf $2^{3(x-1)}$ olur. Üsler eşitlenir: $x+1=3x-3$, buradan $2x=4$ ve $x=2$ bulunur.

38. $\sqrt{75} - \sqrt{12} + \sqrt{27}$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $6\sqrt{3}$
- B) $2\sqrt{3}$
- C) $4\sqrt{3}$
- D) $8\sqrt{3}$
- E) $10\sqrt{3}$

Doğru cevap: A

$\sqrt{75}=5\sqrt{3}$, $\sqrt{12}=2\sqrt{3}$ ve $\sqrt{27}=3\sqrt{3}$ 'tür. $5\sqrt{3} - 2\sqrt{3} + 3\sqrt{3} = 6\sqrt{3}$ olur.

39. $A : B = 3 : 5$ ve $B : C = 10 : 7$ 'dir. $A + B + C = 92$ olduğuna göre C kaçtır?

- A) 24
- B) 28
- C) 32
- D) 36
- E) 40

Doğru cevap: B

B ortaklaştırılırsa $A:B:C = 6:10:7$ olur. Toplam 23 birim 92 ise birim 4'tür. $C=7 \times 4=28$ 'dir.

40. $4(x - 2) - 2(x + 1) = 10$ olduğuna göre x kaçtır?

- A) 6
- B) 8
- C) 9
- D) 12
- E) 10

Doğru cevap: E

$4x - 8 - 2x - 2 = 10 \rightarrow 2x - 10 = 10 \rightarrow 2x = 20 \rightarrow x = 10$ 'dur.

41. Bir babanın yaşı çocuğunun yaşının 3 katıdır. Sekiz yıl sonra babanın yaşı çocuğun yaşının 2 katı olacaktır. Buna göre bugünkü yaşları toplamı kaçtır?

- A) 32
- B) 28
- C) 30
- D) 36
- E) 40

Doğru cevap: A

Çocuğun yaşı x ise baba $3x$ 'tir. $3x + 8 = 2(x + 8)$ eşitliğinden $x = 8$, baba 24 bulunur. Toplam 32'dir.

42. Bir ürünün fiyatı önce %20 artırılıyor, ardından yeni fiyat üzerinden %25 indirim yapılıyor. Son fiyat ilk fiyata göre nasıl değişmiştir?

- A) %5 azalmıştır.
- B) Değişmemiştir.
- C) %5 artmıştır.
- D) %10 azalmıştır.
- E) %10 artmıştır.

Doğru cevap: D

İlk fiyat 100 alınırsa %20 artışla 120, %25 indirimle $120 \times 0,75 = 90$ olur. Son fiyat ilk fiyattan %10 daha düşüktür.

43. Bir mal %20 kârla 900 TL'ye satılıyor. Aynı mal 690 TL'ye satılsaydı yüzde kaç zarar edilirdi?

- A) %5
- B) %10
- C) %12
- D) %8
- E) %15

Doğru cevap: D

Maliyet $900 / 1,20 = 750$ TL'dir. 690 TL'ye satışta zarar 60 TL olur. $60 / 750 = 0,08$ olduğundan zarar oranı %8'dir.

44. Bir işi A tek başına 12 günde, B tek başına 18 günde bitiriyor. İkisi birlikte aynı hızla çalışırsa işi kaç günde bitirir?

- A) $36/5$
- B) 6
- C) 7
- D) 8
- E) 9

Doğru cevap: A

Bir günlük iş oranları $1/12$ ve $1/18$ 'dir. Toplam $3/36 + 2/36 = 5/36$ iş/gün olur. Süre $1 \div (5/36) = 36/5$ gündür.

45. Aralarındaki uzaklık 340 km olan iki şehirden A aracı saatte 60 km hızla yola çıkıyor. Bir saat sonra karşı şehirden B aracı saatte 80 km hızla A'ya doğru hareket ediyor. Araçlar karşılaştığında A aracı kaç kilometre yol almıştır?

- A) 180
- B) 160
- C) 170
- D) 200
- E) 220

Doğru cevap: A

A ilk bir saatte 60 km gider; kalan uzaklık 280 km'dir. Karşılıklı hız $60+80=140$ km/saattir ve 2 saatte buluşurlar. A toplam 3 saat yol aldığı için $3 \times 60 = 180$ km gider.

46. %30 tuz içeren 20 litre çözeltiye, %10 tuz içeren kaç litre çözelti eklenirse karışımın tuz oranı %20 olur?

- A) 10
- B) 20
- C) 15
- D) 25
- E) 30

Doğru cevap: B

Tuz miktarı denklemi $0,30 \times 20 + 0,10x = 0,20(20+x)$ şeklindedir. $6+0,1x=4+0,2x \rightarrow x=20$ litre.

47. 40 kişilik bir sınıfta 24 öğrenci matematik, 18 öğrenci Türkçe kursuna katılmaktadır. 8 öğrenci iki kursa da katılmamaktadır. Buna göre iki kursa birden katılan kaç öğrenci vardır?

- A) 6
- B) 8
- C) 10
- D) 12
- E) 14

Doğru cevap: C

En az bir kursa katılan $40-8=32$ kişidir. Kesişim = $24+18-32 = 10$ 'dur.

48. Bir torbada 4 kırmızı, 3 mavi ve 2 yeşil bilye vardır. Torbadan art arda ve geri koymadan iki bilye çekiliyor. İki bilyenin aynı renkte olma olasılığı kaçtır?

- A) 5/18
- B) 1/6
- C) 2/9
- D) 1/3
- E) 7/18

Doğru cevap: A

Aynı renk seçimleri $C(4,2)+C(3,2)+C(2,2)=6+3+1=10$ 'dur. Tüm ikili seçimler $C(9,2)=36$ olduğundan olasılık $10/36=5/18$ 'dir.

49. Tabloda üç birimin iki yıldaki üretim miktarları verilmiştir. 2024'ten 2025'e üretimini oransal olarak en fazla artıran birim hangisidir?

Birim	2024	2025
X	120	150
Y	160	176
Z	90	126

- A) X
B) Y
C) X ve Y
D) Y ve Z
E) Z

Doğru cevap: E

X'in artışı $30/120=\%25$, Y'nin artışı $16/160=\%10$, Z'nin artışı $36/90=\%40$ 'tır. En büyük oransal artış Z birimindedir.

50. 2, 6, 12, 20, 30, ... sayı örüntüsünde sonraki terim kaçtır?

- A) 36
B) 38
C) 42
D) 40
E) 44

Doğru cevap: C

Ardışık farklar 4, 6, 8, 10 şeklinde ikişer artmaktadır. Sonraki fark 12 olduğundan $30+12=42$ 'dir.

P, Q, R, S ve T kutularına 1, 2, 3, 4 ve 5 sayıları birer kez yazılacaktır.

- $P + Q = 7$ 'dir.
- $R < T$ 'dir.
- $S = Q + 1$ 'dir.
- R tek sayıdır.

51. $P + S$ toplamı kaçtır?

- A) 6
B) 7
C) 9
D) 10
E) 8

Doğru cevap: E

Koşulları sağlayan iki yerleşim vardır: $(P,Q,R,S,T)=(3,4,1,5,2)$ veya $(5,2,1,3,4)$. Her iki durumda da $P+S=8$ 'dir.

52. R kutusuna yazılacak sayı kaçtır?

- A) 2
B) 3
C) 1
D) 4
E) 5

Doğru cevap: C

$P+Q=7$ ve $S=Q+1$ koşulları olası yerleşimleri sınırlar. Her iki geçerli yerleşimde de $R=1$ 'dir.

53. Q kutusuna 2 yazılırsa T kutusuna kaç yazılır?

- A) 1
- B) 2
- C) 4
- D) 3
- E) 5

Doğru cevap: C

Q=2 ise P=5 ve S=3 olur. Kalan sayılar 1 ve 4'tür. R tek ve $R < T$ olduğundan R=1, T=4'tür.

54. Aşağıdaki P-S sayı çiftlerinden hangisi mümkün olabilir?

- A) 1 - 2
- B) 2 - 4
- C) 3 - 4
- D) 5 - 3
- E) 4 - 5

Doğru cevap: D

Geçerli yerleşimlerden biri P=5, Q=2, R=1, S=3, T=4'tür. Bu nedenle P-S çifti 5-3 olabilir.

55. Kenar uzunlukları 7, 9 ve x olan bir üçgende x bir tam sayıdır. Buna göre x'in alabileceği en büyük değer kaçtır?

- A) 14
- B) 15
- C) 16
- D) 17
- E) 18

Doğru cevap: B

Üçgen eşitsizliğine göre $|9-7| < x < 9+7$, yani $2 < x < 16$ 'dır. En büyük tam sayı 15'tir.

56. Kenar uzunlukları oranı 3 : 2 olan bir dikdörtgenin alanı 96 cm^2 'dir. Buna göre çevresi kaç santimetredir?

- A) 40
- B) 32
- C) 36
- D) 44
- E) 48

Doğru cevap: A

Kenarlar 3k ve 2k olsun. Alan $6k^2=96$ 'dan $k^2=16$, k=4 olur. Kenarlar 12 ve 8, çevre $2(12+8)=40$ 'tır.

57. Çevresi $12\pi \text{ cm}$ olan bir dairenin alanı kaç cm^2 'dir?

- A) 12π
- B) 18π
- C) 36π
- D) 24π
- E) 72π

Doğru cevap: C

$2\pi r=12\pi$ 'den $r=6$ bulunur. Alan $\pi r^2=36\pi \text{ cm}^2$ 'dir.

58. Koordinat düzleminde A(2, -1) ve B(8, 7) noktaları arasındaki uzaklık kaç birimdir?

- A) 8
- B) 10
- C) 9
- D) 12
- E) 14

Doğru cevap: B

Uzaklık $\sqrt{[(8-2)^2 + (7-(-1))^2]} = \sqrt{6^2 + 8^2} = \sqrt{100} = 10$ 'dur.

59. Toplam yüzey alanı 150 cm^2 olan bir küpün hacmi kaç cm^3 'tür?

- A) 64
- B) 100
- C) 150
- D) 216
- E) 125

Doğru cevap: E

$6a^2 = 150$ 'den $a^2 = 25$ ve $a = 5$ bulunur. Hacim $a^3 = 125 \text{ cm}^3$ 'tür.

60. ABC ikizkenar üçgeninde $AB = AC$ ve tepe açısı $m(A) = 40^\circ$ 'dir. B köşesindeki dış açının ölçüsü kaç derecedir?

- A) 70
- B) 110
- C) 90
- D) 100
- E) 120

Doğru cevap: B

Taban açıları eşittir ve toplamaları $180 - 40 = 140^\circ$ olduğundan her biri 70° 'dir. B köşesindeki dış açı $180 - 70 = 110^\circ$ olur.

TARİH ÇÖZÜMLERİ (61-87)

61. Orhun Yazıtlarında hükümdarların halka hesap vermesi, halkın ve yöneticilerin görevlerinin karşılıklı olarak belirtilmesi aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Ülkenin yalnız din adamlarınca yönetildiğinin
- B) Hükümdarlığın seçimle belirlendiğinin
- C) Yazılı hukuk kurallarının Roma'dan alındığının
- D) Türklerde devlet yönetiminin sorumluluk anlayışına dayandığının
- E) Ekonomik yaşamın bütünüyle tarıma dayandığının

Doğru cevap: D

Yazıtlarda yönetici ile halkın görevlerinin karşılıklı biçimde ele alınması, devletin yalnız hükümdarın gücüne değil sorumluluk ve hizmet anlayışına da dayandığını gösterir.

62. Aşağıdaki eserlerden hangileri Karahanlılar Dönemi Türk-İslam kültür çevresinde yazılmıştır?

- A) Siyasetname ve Şehname
- B) Divan-ı Hikmet ve Selçukname
- C) Dede Korkut Hikâyeleri ve Garipname
- D) Muhakemetü'l-Lügateyn ve Hüsn ü Aşk
- E) Kutadgu Bilig ve Divanü Lügati't-Türk

Doğru cevap: E

Kutadgu Bilig Yusuf Has Hacip, Divanü Lügati't-Türk Kaşgarlı Mahmut tarafından Karahanlı kültür çevresinde yazılmıştır.

63. 1243 Köseadağ Savaşı'nın Anadolu'daki en belirgin siyasi sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bizans'ın Anadolu'daki bütün topraklarını kaybetmesi
- B) Türkiye Selçuklu otoritesinin zayıflaması ve yeni beyliklerin ortaya çıkması
- C) Haçlıların Kudüs'ten tamamen çekilmesi
- D) Osmanlı Devleti'nin Balkanlara geçmesi
- E) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin kesin olarak kurulması

Doğru cevap: B

Köseadağ yenilgisiyle Türkiye Selçukluları Moğol baskısı altına girmiş, merkezî otorite zayıflamış ve Anadolu'da İl. Beylikler dönemi başlamıştır.

64. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda fethedilen yerlere Anadolu'dan Türk nüfus yerleştirmesi aşağıdaki politikalardan hangisidir?

- A) İskân politikası
- B) İltizam politikası
- C) Müsadere politikası
- D) Narh politikası
- E) Kapitülasyon politikası

Doğru cevap: A

İskân politikası, fethedilen bölgelerde kalıcılığı sağlamak, üretimi canlandırmak ve güvenliğini güçlendirmek amacıyla nüfus yerleştirilmesidir.

65. Tımar sisteminin aşağıdakilerden hangisine doğrudan katkı sağladığı söylenemez?

- A) Eyaletlerde atlı asker yetiştirilmesine
- B) Tarım topraklarının işlenmesinin sürmesine
- C) Taşrada vergi düzeninin korunmasına
- D) Merkez hazinesinin nakit askerî harcamalarının artmasına
- E) Devletin asker yetiştirme yükünün hafiflemesine

Doğru cevap: D

Tımar sistemi, vergi gelirlerinin hizmet karşılığı sipahilere bırakılmasıyla hazinenin nakit yükünü azaltır. Bu nedenle nakit harcamaların artması sistemin sonucu değildir.

66. Divan-ı Hümayunda devletin mali işlerinden sorumlu görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kazasker
- B) Nişancı
- C) Reisülküttap
- D) Defterdar
- E) Kaptan-ı derya

Doğru cevap: D

Defterdar, Osmanlı merkez teşkilatında hazine ve maliye işlerinden sorumludur.

67. XVII. yüzyıl Osmanlı ıslahatlarının genel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasik düzenin bozulmuş kurumlarını eski işleyişine döndürmeyi amaçlamaları
- B) Avrupa hukuk sistemini bütünüyle benimsemeleri
- C) Halk egemenliğine dayalı meclis kurmaları
- D) Sanayi İnkılabı'nı başlatmaları
- E) Milliyetçilik akımını devlet politikası hâline getirmeleri

Doğru cevap: A

Bu yüzyıl ıslahatları Batı'yı model alan köklü dönüşümlerden çok, Kanuni Dönemi düzenini örnek alarak bozulmaları giderme arayışıdır.

68. III. Selim Dönemi'nde Avrupa başkentlerinde daimî elçilikler açılması ve Nizam-ı Cedid ordusunun kurulması birlikte değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılr?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa siyasetinden tamamen çekildiğine
- B) Yeniçeri Ocağının aynı dönemde sorunsuzca kaldırıldığına
- C) Avrupa'daki gelişmeleri izleyerek planlı yenileşme arayışına girildiğine
- D) Meşrutiyet yönetimine geçildiğine
- E) Toprak sisteminin bütünüyle özel mülkiyete dönüştürüldüğüne

Doğru cevap: C

Daimî elçilikler gözlem ve diplomasi, Nizam-ı Cedid ise askerî yenileşme aracıdır. İkisi birlikte planlı ve Batı'daki gelişmeleri izleyen modernleşme arayışını gösterir.

69. Islahat Fermanı'nın Tanzimat Fermanı'ndan ayrılan en belirgin yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gayrimüslimlere yönelik hak ve düzenlemelere daha ayrıntılı yer vermesi
- B) İlk kez padişahın yetkilerini sınırlaması
- C) Saltanatı kaldırması
- D) Millî egemenliği ilan etmesi
- E) Medreseleri kapatması

Doğru cevap: A

1856 Islahat Fermanı, özellikle gayrimüslim tebaanın hukuki, idari ve toplumsal haklarını ayrıntılandırmıştır.

70. 1876 Kanun-ı Esasi'nin ilanıyla Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmiştir?

- A) Cumhuriyet ilan edilmiştir.
- B) Saltanat kaldırılmıştır.
- C) Halifelik kaldırılmıştır.
- D) Çok partili hayat kesin olarak yerleşmiştir.
- E) Meşrutiyet yönetimine geçilmiştir.

Doğru cevap: E

Kanun-ı Esasi'nin ilanı ve Meclis-i Umuminin açılmasıyla padişahın yanında anayasa ve parlamento bulunan meşrutî yönetime geçilmiştir.

71. Osmanlı Devleti'nin Kars, Ardahan ve Batum'u geri almak; Orta Asya Türkleriyle bağlantı kurmak amacıyla açtığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanal Cephesi
- B) Çanakkale Cephesi
- C) Kafkas Cephesi
- D) Hicaz-Yemen Cephesi
- E) Galiçya Cephesi

Doğru cevap: C

Bu amaçlar Rusya'ya karşı açılan Kafkas Cephesiyle ilgilidir.

72. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın "İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit eden bir durum ortaya çıkarsa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilir." hükmü aşağıdakilerden hangisine zemin hazırlamıştır?

- A) TBMM'nin Lozan'ı imzalamasına
- B) Kapitülasyonların kaldırılmasına
- C) Anadolu'daki işgallerin hukuki gerekçe gösterilerek yaygınlaştırılmasına
- D) Saltanatın kaldırılmasına
- E) Misak-ı Milli'nin kabulüne

Doğru cevap: C

Mondros'un 7. maddesi, çok geniş ve yoruma açık bir işgal yetkisi tanıdığı için İtilaf Devletlerince Anadolu işgallerinin dayanağı yapılmıştır.

73. Amasya Genelgesi'nde yer alan "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." hükmü öncelikle aşağıdakilerden hangisini vurgular?

- A) Millî egemenliği
- B) Ümmetçiliği
- C) Saltanat yönetimini
- D) Manda ve himayeyi
- E) Bölgesel kurtuluşu

Doğru cevap: A

Kurtuluşun kaynağı olarak milletin iradesi gösterildiği için millî egemenlik düşüncesi vurgulanmıştır.

74. İstanbul'un işgalinden sonra Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin savaşa yeniden girdiğinin
- B) İtilaf Devletlerinin Anadolu'dan çekildiğinin
- C) Saltanatın aynı gün kaldırıldığıının
- D) Manda yönetiminin kabul edildiğinin
- E) Millî iradenin yeni bir merkezde örgütlendiğinin

Doğru cevap: E

TBMM'nin açılması, millet adına karar alan bağımsız bir temsil ve yönetim merkezinin Ankara'da oluştuğunu gösterir.

75. I. İnönü Savaşı'ndan sonra TBMM Hükûmetinin Londra Konferansı'na davet edilmesi aşağıdakilerden hangisini gösterir?

- A) TBMM'nin uluslararası alandaki siyasi ağırlığının arttığını
- B) Sevr Antlaşması'nın yürürlükten kalktığını
- C) Yunan ordusunun Anadolu'dan tamamen çekildiğini
- D) Musul sorununun çözüldüğünü
- E) Boğazların Türk egemenliğine geçtiğini

Doğru cevap: A

Askerî başarı sonrasında İtilaf Devletleri TBMM'yi görüşmelerde muhatap almak zorunda kalmıştır. Bu durum siyasi prestij artışıdır.

76. Tekâlif-i Milliye Emirlerinin yayımlanmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzenli orduyu kaldırmak
- B) Ordunun ihtiyaçlarını halkın imkânlarını seferber ederek karşılamak
- C) Vergileri tamamen sona erdirmek
- D) İstanbul Hükûmetiyle birleşmek
- E) Kapitülasyonları genişletmek

Doğru cevap: B

Sakarya Savaşı öncesinde ordunun yiyecek, giyecek, taşıt ve malzeme ihtiyaçlarını karşılamak için milletin kaynakları seferber edilmiştir.

77. Lozan Barış Antlaşması'nda çözülemeyip daha sonra Türkiye ile İngiltere arasında görüşülen sorun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hatay
- B) Boğazlar
- C) Musul
- D) Kapitülasyonlar
- E) Doğu Trakya

Doğru cevap: C

Musul sorunu Lozan'da kesin çözüme bağlanamamış, Türkiye ile İngiltere arasında sonraki görüşmelere bırakılmıştır.

78. Aşar vergisinin kaldırılması aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle en doğrudan ilişkilidir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Halkçılık
- C) Milliyetçilik
- D) Laiklik
- E) İnkılapçılık

Doğru cevap: B

Aşar, köylü üzerinde ağır yük oluşturan bir tarım vergisiydi. Kaldırılması toplum kesimleri arasındaki ekonomik adaleti gözettiği için halkçılıkla doğrudan ilişkilidir.

79. Saltanatın kaldırılmasının en doğrudan sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halifeliğin aynı anda kaldırılması
- B) Cumhuriyetin aynı gün ilan edilmesi
- C) Kadınlara seçme hakkı verilmesi
- D) Osmanlı Devleti'nin hukuken sona ermesi
- E) Çok partili hayata geçilmesi

Doğru cevap: D

1 Kasım 1922'de saltanat kaldırılarak Osmanlı hanedanının devlet egemenliği sona erdirilmiştir. Halifelik bir süre daha devam etmiştir.

80. Türk Medeni Kanunu'nun kabulüyle aşağıdakilerden hangisi gerçekleşmemiştir?

- A) Resmî nikâh zorunluluğunun getirilmesi
- B) Tek eşli evliliğin esas alınması
- C) Kadın ve erkeğin miras alanındaki konumunun iyileştirilmesi
- D) Aile hukukunun laik esaslara bağlanması
- E) Kadınlara milletvekili seçme ve seçilme hakkı verilmesi

Doğru cevap: E

Siyasi seçme ve seçilme hakları Medeni Kanunla değil, daha sonraki anayasal ve yasal düzenlemelerle verilmiştir.

81. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özel okulları tamamen kapatmak
- B) Eğitim kurumlarını tek çatı altında birleştirmek
- C) Yükseköğretimi yalnız yabancılara açmak
- D) Saltanatı güçlendirmek
- E) Medreseleri bağımsız bir yönetime bağlamak

Doğru cevap: B

Tevhid-i Tedrisat, eğitimde ikiliği kaldırarak tüm eğitim kurumlarını Millî Eğitim Bakanlığına bağlamayı amaçlamıştır.

82. 1923 İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararların ortak hedefi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasi bağımsızlığı ekonomik bağımsızlıkla tamamlamak
- B) Yabancı sermayeyi koşulsuz biçimde tekelleştirmek
- C) Tarım üretimini tamamen durdurmak
- D) Kapitülasyonları yeniden yürürlüğe koymak
- E) Devlet bütçesini dış borçlara bağlamak

Doğru cevap: A

Kongre, millî üretimi, girişimciliği ve ekonomik bağımsızlığı güçlendirmeyi hedeflemiştir.

83. Lozan sonrasında Türkiye ile Yunanistan arasındaki nüfus mübadelesinin dışında tutulan gruplar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) İzmir Rumları ile Selanik Türkleri
- B) Kıbrıs Türkleri ile Rodos Rumları
- C) İstanbul Rumları ile Batı Trakya Türkleri
- D) Doğu Trakya Türkleri ile Atina Rumları
- E) Hatay Türkleri ile Girit Rumları

Doğru cevap: C

Mübadele sözleşmesinde İstanbul'daki Rumlar ile Batı Trakya'daki Türkler değişim dışında bırakılmıştır.

84. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin Türkiye açısından en önemli sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Musul'un Türkiye'ye katılması
- B) Boğazlar üzerindeki egemenlik ve savunma yetkisinin güçlenmesi
- C) Hatay'ın aynı gün anavatana katılması
- D) Kapitülasyonların ilk kez kaldırılması
- E) Türkiye'nin NATO'ya girmesi

Doğru cevap: B

Montrö ile Boğazlar Komisyonu kaldırılmış, Türkiye Boğazları silahlandırma ve geçişleri düzenleme konusunda geniş yetki kazanmıştır.

85. Serbest Cumhuriyet Fırkasının kısa sürede kapanması aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Cumhuriyet yönetiminin sona erdiğine
- B) Saltanat yanlılarının seçimle iktidara geldiğine
- C) TBMM'nin kapatıldığına
- D) Ekonomik devletçiliğin bütünüyle terk edildiğine
- E) Çok partili yaşama geçiş için toplumsal ve siyasal koşulların henüz yeterince olgunlaşmadığına

Doğru cevap: E

Fırka çevresinde rejim karşıtı unsurların toplanması ve gerilimin artması, kontrollü çok partili denemenin sürdürülemediğini göstermiştir.

86. Türkiye'nin Kore Savaşı'na asker göndermesi, aşağıdaki uluslararası kuruluşlardan hangisine üyelik sürecini hızlandırmıştır?

- A) Avrupa Birliği
- B) NATO
- C) Birleşmiş Milletler
- D) Varşova Paktı
- E) Bağlantısızlar Hareketi

Doğru cevap: B

Kore Savaşı'ndaki katkı Türkiye'nin Batı güvenlik sistemi içindeki konumunu güçlendirmiş ve 1952'de NATO üyeliğini hızlandırmıştır.

87. Aşağıdaki gelişmelerin kronolojik sıralaması hangisidir?

- I. Sakarya Meydan Muharebesi
- II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılması
- III. Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanması
- IV. Halifeliğin kaldırılması
- V. Cumhuriyetin ilanı

- A) I - II - III - IV - V
- B) II - I - V - III - IV
- C) II - III - I - V - IV
- D) II - I - III - V - IV
- E) I - II - V - III - IV

Doğru cevap: D

TBMM 23 Nisan 1920'de açıldı; Sakarya 1921'de yapıldı; Lozan 24 Temmuz 1923'te imzalandı; Cumhuriyet 29 Ekim 1923'te ilan edildi; halifelik 3 Mart 1924'te kaldırıldı.

COĞRAFYA ÇÖZÜMLERİ (88-105)

88. Türkiye'nin doğusu ile batısı arasında yerel saat farkı bulunması aşağıdakilerden hangisinin sonucudur?

- A) Enlem farkının
- B) Yükselti farkının
- C) Bakı etkisinin
- D) Boylam farkının
- E) Denizellik farkının

Doğru cevap: D

Yerel saat, boylama bağlı olarak doğuda ileri, batıda geri olur. Türkiye 26°-45° doğu meridyenleri arasında uzandığı için yerel saat farkı vardır.

89. Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında dağların kıyıya paralel uzanmasının aşağıdakilerden hangisine yol açması beklenmez?

- A) Kıyı ovalarının dar olmasına
- B) Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşımın zorlaşmasına
- C) Deniz etkisinin iç kesimlere sokulmasının sınırlandırılmasına
- D) Boyuna kıyı tipinin görülmesine
- E) Kıta sahanlığının geniş olmasına

Doğru cevap: E

Dağların kıyıya paralel ve kıyının dik olması kıta sahanlığını daraltır. Diğer seçenekler paralel uzanışın bilinen sonuçlarıdır.

90. Aşağıdaki il çiftlerinden hangisi Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde veya yakınında yer alır?

- A) Konya - Karaman
- B) Mersin - Antalya
- C) Erzincan - Düzce
- D) Şanlıurfa - Mardin
- E) Edirne - Kırklareli

Doğru cevap: C

Kuzey Anadolu Fay Hattı doğuda Erzincan çevresinden başlayıp Marmara'ya doğru uzanır; Düzce de bu aktif kuşak üzerindedir.

91. Türkiye'de dağların güney yamaçlarının kuzey yamaçlardan daha sıcak olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

- A) Başlangıç meridyeninin doğusunda olmasıyla
- B) Kuzey Yarım Küre'de bulunmasıyla
- C) Üç tarafının denizlerle çevrili olmasıyla
- D) Ortalama yükseltisinin fazla olmasıyla
- E) Doğu-batı yönünde uzanmasıyla

Doğru cevap: B

Kuzey Yarım Küre'de Güneş ışınları güneye bakan yamaçlara daha büyük açıyla gelir. Bu bakı etkisidir.

92. Türkiye akarsularının genel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Yatak eğimlerinin çoğunlukla fazla olması
- B) Hidroelektrik enerji potansiyellerinin yüksek olması
- C) Akım rejimlerinin yıl boyunca düzenli olması
- D) Ulaşımda kullanılma olanaklarının sınırlı olması
- E) Taşıdıkları alüvyon miktarının fazla olması

Doğru cevap: C

Türkiye’de yağışın mevsimlere göre değişmesi ve kar erimeleri nedeniyle akarsu rejimleri çoğunlukla düzensizdir.

93. Kalkerli araziler üzerinde, Akdeniz iklim koşullarında oluşan kırmızı renkli toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çernezyom
- B) Terra rossa
- C) Podzol
- D) Laterit
- E) Alüvyal toprak

Doğru cevap: B

Terra rossa, Akdeniz iklim bölgesindeki kalkerli arazilerde görülen kırmızı renkli zonal topraktır.

94. Aşağıdaki yörelerden hangisinde nüfusun seyrek olmasında karstik ve engebeli arazi ile ulaşım güçlükleri birlikte etkilidir?

- A) Çatalca - Kocaeli Bölümü
- B) Çukurova
- C) Bafra Ovası
- D) Teke - Taşeli yöresi
- E) Güney Marmara

Doğru cevap: D

Teke ve Taşeli platolarında karstik, dağlık ve engebeli yapı yerleşmeyi ve ulaşımı zorlaştırır; nüfus seyrek.

95. Antalya, Bodrum ve Çeşme gibi merkezlerde yaz aylarında nüfusun belirgin biçimde artmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turizm faaliyetleri
- B) Madencilik
- C) Kış sporları
- D) Yayılacılık
- E) Ormancılık

Doğru cevap: A

Bu merkezler yaz turizminin yoğun olduğu alanlardır; mevsimlik ziyaretçiler ve hizmet çalışanları nüfusu artırır.

96. Çay tarımının Türkiye’de büyük ölçüde Doğu Karadeniz kıyılarında yapılmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaz kuraklığının belirgin olması
- B) Kalkerli toprakların geniş yer kaplaması
- C) Günlük sıcaklık farkının çok yüksek olması
- D) Nadas uygulamasının yaygın olması
- E) Yıl boyunca nemli ve ılıman koşulların bulunması

Doğru cevap: E

Çay, bol yağış ve yüksek nem ister; kış soğuklarına da duyarlıdır. Doğu Karadeniz kıyıları bu koşulları sağlar.

97. Erzurum-Kars çevresinde büyükbaş hayvancılığın yaygın olmasında aşağıdakilerden hangisi daha etkilidir?

- A) Maki bitki örtüsünün yaygın olması
- B) Kışların ılık geçmesi
- C) Pamuk tarımının gelişmiş olması
- D) Kıyı balıkçılığının yapılması
- E) Yaz yağışlarıyla gelişen geniş çayırların bulunması

Doğru cevap: E

Yazları serin ve yağışlı geçen yüksek platolarda gür çayırlar gelişir. Bu durum büyükbaş mera hayvancılığını destekler.

98. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de bor minerallerinin çıkarıldığı başlıca merkezlerden biridir?

- A) Eskişehir - Kırka
- B) Rize - Çayeli
- C) Zonguldak - Ereğli
- D) Batman - Raman
- E) Artvin - Murgul

Doğru cevap: A

Türkiye’nin başlıca bor yatakları Eskişehir-Kırka, Kütahya-Emet ve Balıkesir-Bigadiç çevresindedir.

99. Karabük’te demir-çelik sanayisinin kurulmasında aşağıdakilerden hangisi belirleyici olmuştur?

- A) Pamuk üretim alanlarına yakınlık
- B) Geniş petrol yataklarının bulunması
- C) Yaz turizminin gelişmiş olması
- D) Taş kömürü havzasına ve demir yoluna yakınlık
- E) Deniz suyundan tuz üretiminin yaygınlığı

Doğru cevap: D

Karabük, Zonguldak taş kömürü havzasına ve demir yolu bağlantısına yakınlığı nedeniyle demir-çelik sanayisi için seçilmiştir.

100. Aşağıdaki illerden hangisinde kara yolu, demir yolu, deniz yolu ve hava yolu ulaşım türlerinin tamamından yararlanılabilir?

- A) Konya
- B) Nevşehir
- C) Samsun
- D) Kütahya
- E) Şanlıurfa

Doğru cevap: C

Samsun Karadeniz kıyısında limana sahiptir; kara yolu, demir yolu ve hava yolu bağlantıları da bulunur.

101. Aşağıdaki turizm merkezi - turizm türü eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Pamukkale - termal turizm
- B) Kapadokya - kültür turizmi
- C) Kaçkarlar - doğa turizmi
- D) Uludağ - deniz turizmi
- E) Konya - inanç turizmi

Doğru cevap: D

Uludağ, özellikle kış ve dağ turizmiyle tanınır; deniz turizmiyle eşleştirilemez.

102. Güneydoğu Anadolu Projesi'nin temelini oluşturan iki akarsu aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Kızılırmak ve Yeşilirmak
- B) Seyhan ve Ceyhan
- C) Gediz ve Büyük Menderes
- D) Çoruh ve Aras
- E) Fırat ve Dicle

Doğru cevap: E

GAP, Fırat ve Dicle havzalarında sulama, enerji ve bölgesel kalkınma yatırımlarını kapsar.

103. Edirne'den Kars'a doğru kara yoluyla ilerleyen bir gözlemci için aşağıdakilerden hangilerinin genel olarak artması beklenir?

- I. Yerel saat
- II. Ortalama yükselti
- III. Denizellik etkisi

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Doğru cevap: C

Doğuya gidildikçe yerel saat ilerler. Türkiye'de yükselti genel olarak batıdan doğuya artar. Denizellik ise iç ve doğu kesimlerde azalır.

104. Aşağıdakilerden hangisi erozyonu azaltmaya yönelik bir uygulama değildir?

- A) Anızların yakılması
- B) Tarlaların eğime dik sürülmesi
- C) Ağaçlandırma yapılması
- D) Eğimli arazilerde tıraşlama yapılması
- E) Nöbetleşe ekim uygulanması

Doğru cevap: A

Anız yakmak toprağı koruyan bitki artıklarını yok eder ve erozyonu artırır. Diğer uygulamalar toprağın taşınmasını azaltır.

105. Tablodaki A, B ve C merkezlerinin sırasıyla Antalya, Rize ve Erzurum ile eşleştirilmesi aşağıdakilerin hangisinde doğrudur?

Merkez	Yıllık ortalama sıcaklık	Yıllık yağış	Yağış rejimi
A	18 °C	700 mm	Kışın maksimum
B	14 °C	1000 mm	Her mevsim
C	10 °C	400 mm	İlkbaharda maksimum

- A) A-Rize, B-Antalya, C-Erzurum
- B) A-Antalya, B-Rize, C-Erzurum
- C) A-Antalya, B-Erzurum, C-Rize
- D) A-Erzurum, B-Rize, C-Antalya
- E) A-Rize, B-Erzurum, C-Antalya

Doğru cevap: B

Antalya ılık, kış yağışlı Akdeniz iklimine; Rize her mevsim yağışlı Karadeniz iklimine; Erzurum soğuk, daha az yağışlı ve ilkbahar maksimumlu karasal iklime uyar.

VATANDAŞLIK ÇÖZÜMLERİ (106-114)

106. Aşağıdaki sosyal düzen kurallarından hangisinin yaptırımı devlet gücüyle ve maddi nitelikte uygulanır?

- A) Ahlak kuralları
- B) Hukuk kuralları
- C) Görgü kuralları
- D) Din kuralları
- E) Gelenek kuralları

Doğru cevap: B

Hukuk kuralları devlet tarafından konur veya tanınır ve yaptırımı kamu gücüyle uygulanır. Diğer kuralların yaptırımı çoğunlukla manevidir.

107. Bir kanun ile Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin aynı konuda farklı hükümler içermesi hâlinde aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi
- B) Yönetmelik hükmü
- C) Genelge hükmü
- D) Kanun hükmü
- E) Mahallî idare kararı

Doğru cevap: D

Anayasal sisteme göre kanun ile Cumhurbaşkanlığı kararnamesi arasında aynı konuda farklı hüküm bulunursa kanun uygulanır.

108. "Sosyal devlet" ilkesini benimseyen ve Anayasa Mahkemesini kuran ilk Türk anayasası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1876 Kanun-ı Esasi
- B) 1921 Anayasası
- C) 1924 Anayasası
- D) 1982 Anayasası
- E) 1961 Anayasası

Doğru cevap: E

1961 Anayasası sosyal devlet ilkesini anayasal düzeyde kabul etmiş ve kanunların anayasaya uygunluğunu denetlemek üzere Anayasa Mahkemesini kurmuştur.

109. Aşağıdakilerden hangisi siyasi hak ve ödevler arasında yer alır?

- A) Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı
- B) Konut dokunulmazlığı
- C) Sağlık hakkı
- D) Mülkiyet hakkı
- E) Özel hayatın gizliliği

Doğru cevap: A

Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı vatandaşın devlet yönetimine katılmasını sağlayan siyasi haklardan biridir.

110. Türkiye’de kanun teklif etmeye kimler yetkilidir?

- A) Cumhurbaşkanı yardımcıları
- B) Bakanlar
- C) Siyasi parti genel başkanları
- D) Yüksek mahkeme başkanları
- E) Milletvekilleri

Doğru cevap: E

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi’nde kanun teklif etme yetkisi milletvekillerine aittir.

111. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının yürütme alanındaki işlemlerinden biridir?

- A) Kanun teklifini TBMM’ye milletvekili sıfatıyla sunmak
- B) Mahkemeler adına kesin hüküm vermek
- C) Anayasa değişikliğini tek başına yürürlüğe koymak
- D) Yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarmak
- E) Belediye meclisi üyelerini doğrudan atamak

Doğru cevap: D

Cumhurbaşkanı, Anayasa’nın çizdiği sınırlar içinde yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.

112. Adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyumsuzluklarını kesin olarak çözmekle görevli yüksek mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uyuşmazlık Mahkemesi
- B) Yargıtay
- C) Danıştay
- D) Sayıştay
- E) Anayasa Mahkemesi

Doğru cevap: A

Uyuşmazlık Mahkemesi, adli ve idari yargı yerleri arasındaki görev ve hüküm uyumsuzluklarını çözer.

113. Aşağıdakilerden hangisinin ayrı bir mahallî idare kamu tüzel kişiliği yoktur?

- A) İl özel idaresi
- B) Belediye
- C) Mahalle
- D) Köy
- E) Büyükşehir belediyesi

Doğru cevap: C

Anayasa’ya göre mahallî idareler il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılayan kamu tüzel kişileridir. Mahalle ayrı bir mahallî idare kamu tüzel kişisi değildir.

114. İdarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceleyen Kamu Denetçiliği Kurumu aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Cumhurbaşkanlığına
- B) Adalet Bakanlığına
- C) Türkiye Büyük Millet Meclisine
- D) Anayasa Mahkemesine
- E) Danıştaya

Doğru cevap: C

Kamu Denetçiliği Kurumu, idarenin işleyişine ilişkin şikâyetleri inceleyen ve TBMM Başkanlığına bağlı çalışan bir kurumdur.

GÜNCEL BİLGİLER ÇÖZÜMLERİ (115-120)

115. Ocak 2024'te Ax-3 görevi kapsamında Uluslararası Uzay İstasyonu'na giden Türkiye'nin ilk astronotu kimdir?

- A) Tuva Cihangir Atasever
- B) Alper Gezeravcı
- C) Aziz Sancar
- D) Selçuk Bayraktar
- E) Canan Dağdeviren

Doğru cevap: B

Alper Gezeravcı, Ax-3 göreviyle Ocak 2024'te Uluslararası Uzay İstasyonu'na giden ilk Türk astronot olmuştur.

Kontrol notu: 2026 yayını öncesinde canlı kaynaktan yeniden doğrulanmalıdır.

116. 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları hangi şehirde düzenlenmiştir?

- A) Paris
- B) Roma
- C) Los Angeles
- D) Tokyo
- E) Madrid

Doğru cevap: A

2024 Yaz Olimpiyat Oyunları Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenmiştir.

Kontrol notu: 2026 yayını öncesinde canlı kaynaktan yeniden doğrulanmalıdır.

117. 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'na (EURO 2024) ev sahipliği yapan ülke hangisidir?

- A) Fransa
- B) Almanya
- C) İtalya
- D) İspanya
- E) Hollanda

Doğru cevap: B

EURO 2024 turnuvası Almanya'da düzenlenmiştir.

Kontrol notu: 2026 yayını öncesinde canlı kaynaktan yeniden doğrulanmalıdır.

118. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı COP29, 2024 yılında hangi kentte düzenlenmiştir?

- A) Dubai
- B) Glasgow
- C) Şarm eş-Şeyh
- D) Bakü
- E) Bonn

Doğru cevap: D

COP29, 2024 yılında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilmiştir.

Kontrol notu: 2026 yayını öncesinde canlı kaynaktan yeniden doğrulanmalıdır.

119. 2024 Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan Güney Koreli yazar kimdir?

- A) Annie Ernaux
- B) Olga Tokarczuk
- C) Louise Glück
- D) Svetlana Aleksiyeviç
- E) Han Kang

Doğru cevap: E

2024 Nobel Edebiyat Ödülü Güney Koreli yazar Han Kang'a verilmiştir.

Kontrol notu: 2026 yayını öncesinde canlı kaynaktan yeniden doğrulanmalıdır.

120. 2024 Nobel Barış Ödülü, nükleer silahlardan arınmış bir dünya için çalışan hangi Japon kuruluşuna verilmiştir?

- A) Sınır Tanımayan Doktorlar
- B) ICAN
- C) Nihon Hidankyo
- D) Greenpeace
- E) Uluslararası Kızılhaç Komitesi

Doğru cevap: C

2024 Nobel Barış Ödülü, atom bombası mağdurlarının oluşturduğu Japon örgütü Nihon Hidankyo'ya verilmiştir.

Kontrol notu: 2026 yayını öncesinde canlı kaynaktan yeniden doğrulanmalıdır.

CEVAP ANAHTARI

Soru	Cevap	Soru	Cevap	Soru	Cevap	Soru	Cevap
1	B	31	D	61	D	91	B
2	A	32	C	62	E	92	C
3	B	33	B	63	B	93	B
4	C	34	E	64	A	94	D
5	D	35	D	65	D	95	A
6	A	36	D	66	D	96	E
7	D	37	E	67	A	97	E
8	E	38	A	68	C	98	A
9	E	39	B	69	A	99	D
10	A	40	E	70	E	100	C
11	A	41	A	71	C	101	D
12	C	42	D	72	C	102	E
13	D	43	D	73	A	103	C
14	D	44	A	74	E	104	A
15	E	45	A	75	A	105	B
16	D	46	B	76	B	106	B
17	E	47	C	77	C	107	D
18	D	48	A	78	B	108	E
19	B	49	E	79	D	109	A
20	E	50	C	80	E	110	E
21	A	51	E	81	B	111	D
22	C	52	C	82	A	112	A
23	B	53	C	83	C	113	C
24	A	54	D	84	B	114	C
25	B	55	B	85	E	115	B
26	C	56	A	86	B	116	A
27	E	57	C	87	D	117	B
28	B	58	B	88	D	118	D
29	C	59	E	89	E	119	E
30	C	60	B	90	C	120	C